

ЗАМАН

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ **ВРЕМЯ** ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ФОРУМ

КъМР-ни Башчысы Юрий Коков «Сочи-2015» халкъла аралы экономика форумгъа къатышырыкъды

Къабарты-Малкъар «Сочи-2015» инвестициялы экономика халкъла аралы форумунда он инвестиция провекти къргозюрюкю. Ала промшленность, АПК, туризм, медицина техника эмда дарман препаратла бла байламлыдыла. Алагъа 15 миллиард сомдан артыкъ къоратылыкъды. Республиканы власть органдары, бизнесмен келечилери кирген делегациясы Юрий Коков башчылык этериди.

«Фарма Интернейшнал Компани Россия-СНГ» жемерика медикментле, «Терек-Камлаз» ОАО ОПК-ны предпрятииларына бла машинала ишлеуге налмз инструментле чыгаруу, «Севкавренгит-Д-ОАО рентген техниканы бийик технологиялы производствосу жаны бла провектлен этледиле. Республиканы агропромышленностунда болуму уа «Агро+» ООО, «СВ-ЮГ» ООО, «Нальчикки сют комбинаты», «Баксанский Бройлер» Агро-Группа ОАО къргозюрюкюле. Мындагы провекте юй къатнашы фабриканы, томат насты чыгарыкъ консерва заводну къурулушлары, бройлерлени багъуу, гура эт, сют продукция, сатаргъа эмда гуртка салыргъа

жумуртхала чыгаруу бла байламлыдыла. «Къабарты-Малкъарны 6тмек комбинаты» ООО бла «Элбрус-ну терек бахчалары» ООО 200 минг тонна кегет-жемш сыйынырыкъ орунлары провектлери бла шагъырей этеридиле. Туризм жаны бла уа «Зарагит»-автотуризм кластер (ага «Уш-тупу» заповедник да киреди), «Курнаат къала», «Чирик кёл», «Холам тары», «Аушгирени жылы суулары» кеслерине эс бурдурукъдула. Ол провекте жашауда бардырысалса, тёрт мингге жууукъ ишичер ачылыргъа боллукъды.

Шёндюго экономика халны эсте алуу бла регионаны бир-бирлерине, ол санда Къабарты-Малкъаргъа да, багъалы кёрмюч павилонналары жарашдыруугъа улуу къоранча эте турмазгъа, бизнесменле, улуу инвесторла бла тубешилуеге, сёлешилеге багъа магъана бериге керекли эсертилгенди. Форуму программасына кёл торлю ишле киредиле, аланы битеу саны 50-ден асладмы. КъМР-ни Башчысыны бла Провительствосу пресс-службасы.

Оноу Федерация Совет РФ-ни Президентине Сирияда росейли аскерлени хайырланьргъа эркинлик бергендү

Тюне Федерация Совет РФ-ни Президенти Владимир Путинге росейли аскерлени тыш къаралла, энци уа Сирияда, хайырланьргъа эркинлик берюну юсонден волпроса къаргъанды. Сенаторла къаралны бошчысыны обращениясын бирча ырызлыккъа къабил кёрдендиле. Ала РФ-ни хауа аскерлени Сирияда «Ислам къарал» террорист къауумгъа къажу хайырланьргъа эркин этгендиле. «Сирияны президенти бизни къаралны оючуларандан аскер болушлукъ тилегинде, - дегенди РФ-ни Президентини Администрациясыны таматасы Сергей Иванов. - Сёз тыш къараллы политика муратларыбыз толтурууну,

кесибизге бир торлю фойда тошюрюну юслеринден бармайды. Запада коллегаларыбыз бизни алай терслеге ёдюле. Бу оноу Росей Федерацияны сейирлерни къорулар мурат бла этилгенди». Сергей Иванову айтханына кёре, Сирияда операциягъа Росейли аскер-хауа кючлери къатышырыкъдыла. Аскерчилерибизни жерде бардырылган операциягъа къошргъа белгиленмедди. «Операцияны аскер-хауа кючле бардырыкъдыла. Президент айтханыча, жазу аскерле урушка къатышдырыллыкъ тойюдюле», - деп чертегенди Иванов. Интернетден.

КЪАЙГЪЫРЫУ

МЧС-де къуллукъ этгенлеге - жангы фатарла

Тюне Нальчикки Московский районунда МЧС-де къуллукъ этгенлеге деп ишленген 30-фатарлы жангы юйден ачыкъла иелерине берилгендиле. Ол къуанчы ише КъМР-ни Провительствосу Председатели Мусукланы Алий, МЧС-ни Шимал Кавказда къорунулушуну ишлери жаны бла регион арасыны таматасыны орунбасары Валерий Стеценко, республикада къуротла эмда туризм министри Сергей Шагин, КъМР-ни Муслиманлары дин управленийыны башчысы Хазратали Дзасежев, православный килисаланы благаочинный Валентин Бабылёв, МЧС-ни КъМР-де Баш управленийында къуллукъ этгенле да къатышхандыла.

Мола эмда ведомствону сыйлы грамоталары берилгендиле. Ызы бла эм чыккуну жумушуну да толтуруугъа киришгендиле. Мусукланы Алий эмда Валерий Стеценко, МЧС-ни КъМР-де Баш управленийыны таматасыны орунбасары Николай Черный ачыкъланы иелерине талдыргъандыла.

Ол иш бошалгъандан сора уа, къонакъла босагъада къызыл лентаны кесип, юйюно ичине киргендиле эмда фатарлагъа къаргъандыла. Ахырында Валерий Стеценко бла Мусукланы Алий журналистлени сорууларына жууапла бергендиле. Ала

квadrat метр жерни алады. Ол жети къатлыды. Ичинде бир, эки, юч отулуу фатарла бардыла. Юйюк аллында майданда сабиле ойнарча да жер къаргаланды. -Быллай жашуу журтланы МВД, башха ведомствода бла ишлейдиле, -дегенди Мусукланы Алий. -Андан сора да, республикада осал юйюлден кёрюрюно программасы жашауда бардыралды. Эк-сюз сабилени жашар жерле бла жалчытууну мадарлары да этилгендиле. Росейли Президенти юч эм андан да кёл сабилери болган юй-

квadrat метр жерни алады. Ол жети къатлыды. Ичинде бир, эки, юч отулуу фатарла бардыла. Юйюк аллында майданда сабиле ойнарча да жер къаргаланды. -Быллай жашуу журтланы МВД, башха ведомствода бла ишлейдиле, -дегенди Мусукланы Алий. -Андан сора да, республикада осал юйюлден кёрюрюно программасы жашауда бардыралды. Эк-сюз сабилени жашар жерле бла жалчытууну мадарлары да этилгендиле. Росейли Президенти юч эм андан да кёл сабилери болган юй-

квadrat метр жерни алады. Ол жети къатлыды. Ичинде бир, эки, юч отулуу фатарла бардыла. Юйюк аллында майданда сабиле ойнарча да жер къаргаланды. -Быллай жашуу журтланы МВД, башха ведомствода бла ишлейдиле, -дегенди Мусукланы Алий. -Андан сора да, республикада осал юйюлден кёрюрюно программасы жашауда бардыралды. Эк-сюз сабилени жашар жерле бла жалчытууну мадарлары да этилгендиле. Росейли Президенти юч эм андан да кёл сабилери болган юй-

Мусукланы Алий, фатарла къоллу болганланы алгышлай, адамлагъа, бютюнда бег а быллай магъаналы къуллукъда ишленгенле деп жашуу журтла ишлеу, аланы хайырланьргъа беруу алапат иш болганын чертегенди. Къурулушчула жангы мекамны къысса заманын ичинде тамам этгенлерин айтты, алагъа жюрек ырызлыгын билдиргенди. МЧС-ни Шимал-Кавказ регион управленийына энци ишлас этгенди.

Ахчыла алыкъланы Хазратали Дзасежев, отец Валентин да алгышлагъандыла, бу юйде кёл жылланы сабий ауазла ошитилгенлей турурларын тежегенди. Дин ахлусу Алим Сижажев а лауа окугъанды. Андан сора бу жашуу журтуну салгъанлагъа МЧС-ни Шимал-Кавказ управленийыны таматасыны атиндан бюсюреу пиись-

айтханларыча, арт юч жылны ичинде Черкесск, Магас шахарлада, ма энди уа Нальчикде сексен, отуз, отузбешфатарлы жашуу журтла ишленип, хайырланьргъа берилгендиле. Бир онг болуп федерал программагъа къошулсакъ, дагъыда бир къауум жашуу журт соелликки, дегендиле. Жашуу журт кереклиле сексен бола эдиле да, аладан отузусу бюгон ачыкъларын алдыла. Меким эки мингден артыкъ

юрюле участкала бериге деп буйрыкъ чыгаргъанды. Кертиди, республикада сууу, газы, элекотроичеко да болгъан жерле жокуну орундадыла, болсада ол жаны бла да амалла излендиле. Ол кюн окуна ачыкъла къоллу болганла, мекамны ичине кирип, фатарларын кёргендиле. ХОПАЛАНЫ Марзият. Суратланы автор алгъанды.

Ачыкъланы Энейланы Аслан алады.

Олсагъат ишни къолгъа алгъандыла

КъМР-ни Парламентини юз арты сессиясыны биринчи жыйылыунда келир жыл пенсиячылагъа жашуу этере жетерик ахчаны бек аз ёлчми тохташдырылганды, Конституциягъа торленуле къабил кёрюлгендиле эмда КъМР-де Адамны эркинликлери жаны бла уполномоченныйн юсонден закон ахыргъа окулууунда сюзюлгенди. Битеу да бирге депутаты 18 законуу провектин тингендиле. Кенгешни спикер Татьяна Егорова бардыргъанды.

байламлыды. Алай бла Хазратали Бердов республиканы Жамуат палатасыны башчысына сайланганды. Аны алгышлай, Татьяна Егорова аны РФ-ни Федерация Советини сыйлы белгиси бла сауугъалаууну юсондан тилек этилгени билдиргенди. Хазратали Бердов, депутатлагъа ырызлыгын айта, законла къарарчыуу орган ага улуу сынау бергенин чертегенди. «Алай мен узакъгъа кетмейде, мындан ары да Жамуат палата бла Парламент къаты байламлыкъда ишлерле деп шынамма. Энци уа Парламентини Аппаратыны кулпукъчуларына ырызлыгымны айтырыкъ эдим», - дегенди ол.

Тереде болуучусуна, сессияны биринчи жыйылыуу РФ-ни эмда Къабарты-Малкъарны гимнлеринден башланганды. Ызы бла уа сауугъалауу болгъанды. Законла чыгарчыуу органы бир неча чакъырылыууну депутаты бюгонюкюде уа Парламентини Председателлинде жамуат советни келечиси Александр Жигатовка КъМР-ни Башчысыны Ырызлыкъ писъмосу берилгенди. Парламентаризмин айна-тугъа салган кыйынлары эмда кёл жылланы бет жарыкълы ишлегалери ючю депутат Владимир Кебеков эмда Парламентини Аппаратыны таматасы Наталья Фокичева РФ-ни Къырал Дума-

сыны Сыйлы грамотасы къоллу болгъандыла. Адалый Тлеужев республикада законодательствону айна-тугъа салган кыйыны ючю РФ-ни Федерал Жыйылыууну Федерация Советини башчысыны Ырызлыгына тийишли кёрюлгенди. Замир Канаметов КъМР-ни Парламентини Сыйлы грамотасы, Татьяна Канунчикова бла Игорь Янчыи а спикерни Ырызлыкъ писъмосу бла сауугъалангандыла.

Игорь Янчыи а болжаллы халда Прохладна районну администрациясыны таматасыны къуллугъун толтурды. Андан сора Рита Таова да толтуруучу власть органдыла кёргенди - ол КъМР-ни культура министрини орунбасарына салынганды. Ахыры 2-чи бетдеди.

Игорь Янчыи а болжаллы халда Прохладна районну администрациясыны таматасыны къуллугъун толтурды. Андан сора Рита Таова да толтуруучу власть органдыла кёргенди - ол КъМР-ни культура министрини орунбасарына салынганды.

Игорь Янчыи а болжаллы халда Прохладна районну администрациясыны таматасыны къуллугъун толтурды. Андан сора Рита Таова да толтуруучу власть органдыла кёргенди - ол КъМР-ни культура министрини орунбасарына салынганды.

Игорь Янчыи а болжаллы халда Прохладна районну администрациясыны таматасыны къуллугъун толтурды. Андан сора Рита Таова да толтуруучу власть органдыла кёргенди - ол КъМР-ни культура министрини орунбасарына салынганды.

Календарь

2016 жылда къалай солурукъбуз

Провительство 2016 жылда солуу юкленени кёрюрюно юсонден бегини къабил кёргенди. Жангы жыл бла байламлы солуу кезиу 10-июнюк боллукъду. 8 Март эмда 1 Май байламлы да тёртшоер кюн солурукъбуз (2 эмда 3 январьдан кёрюрюлген байрам юкленени хайырымдан). Февральда, 9 Майда, июнда, ноябрде да солургуа юкшоер кюн берилди (графике къарогуз).

Таппандарыу

Машинала туруучу жерле кёбейдиле

Нальчик шахар округну администрациясыны башчысыны къуллугъун толтурган Арсен Алакаевни буйрыгууу бла Головок орама родому арбазында автопостонка энта да 48 машина сыйыныра кенгертилди башланганды. Бюгонюкюде шахарда машинала кёл болгъанлары себепли жолада болум да осалыракъ бола барады. Шортанов бла Головок атлы орамла бирге къошулган жерде, сазгъанылгъан автостопканы аллында уа къурда тыйгъычла болгъанлай турдыла. Муниципалитетни администрациясыны Къурулуш эм жашуу журтлакоммуналыны мюлк бёлюмонде билдиргенлерине кёре, ол тийерени кенгертип ючюч, жер бёлюнюрге кереклиси эртеден да баям эди. Бютюнда ага жер табыллыкъды. Ишлени кезиуонде алайда орнатылган теркеке да толусулай сакъланырыкъдыла. Нальчик шахар округну администрациясыны пресс-службасы.

Жеттишимпе

Тынчайып къалмагъанды

Мария Кучина, алгъаракълада билдиргенбибизча (газетни 166-чы номеринде), дуняны чемпиону болгъанды. Алай ол бизни жалаанда аны бла къуандырып къыймагъанды. Аны ызындан келген эки ыйыкъда да атлетчи къыз, талый эришюе къатышып, алай жерлеге чыккъанды. Алай бла ол Польшаны Варшава шахарында Камила Сколимовскаяны мемориалында, 194 сантиметрге секкирип, биринчи жерни алгъанды. Ары дери Хорватияда эки метри окуна онгалгъан эди. Андан бир талай конден Брюссельде 2,01 метри онгалгъанды. Экиметрик эселени ол юч кере кёргозгенди. Тенгешдирип айтханда, Олимпиада оюнлары 2012 жылда чемпионкасы Анна Чичерова ага жетилмаиди - ол КъМР-ни культура министрини орунбасарына салынганды.

Бу жеттишимлерини юсонден айта, Кучина эки метри алгъанына къуанганын билдиргенди. Ол кёрюмондо къайтарып туралласам да, аны кесиме тёрлеи этере соемме, дегенди ол. КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Жазылыу - 2016
Хурметли жамауат!
2016 жылы биринчи жарымына
ЖАЗЫЛЫУ АЧЫЛГАНДЫ
Жазылыууну алты айга багъасы торленмегенди - 839 сом 88 какепди.
Почтадан кесигиз алсагъыз газетни - 758 сом 76 какепди.
Бизни индексиниз - 51532

Олсагъат ишни къолгъа алгъандыла

Ахыры Апы 1-чи бетлеви

Хазратли Бердовну полномочилары тохтатылгъанлары бла байламлы Законодательство, къырал къурулуш эм жер-жерли самоуправление жаны бла комитетни таматасын сайларгъа тошгенди. «Единая Россия» партияны фракциясы бу къурулушгъа Борис Мальбахову көргозгенди. Регламент, депутат этики эм Парламентни ишни къурау жаны бла комитетни башчысы Касаналы Елена, фракцияны атындан ушлеу, Борис Мальбахову сынауу уллу болгъанын чертгенди. Депутатла аны жаңлы къол тергендиле. Андан сора да, комитетни башчысы орусбасары да айтырылгъанды. Анга уа Олег Шандиров тишли къюргенди.

Жыйлыуда КъМР-ни Конституциясына тюрленюле кийрилгенди. Законопроект иочиюну окъулуунда сюзюлгенди. Законодательство, къырал къурулуш эм жер-жерли самоуправление жаны бла комитетни таматасы Борис Мальбахов билдиргенди, ол «РФ-де стратегия планирование иосонден» закон къабыл кюргюленди бла байламлыды. Жаңгы жоруклагъа тишлиликте, субъектлени социальни сфераларын бла экономика-

рын айнытууну программаларын жарашдыргъа керек болмай къалгъанды. Бу излем КъМР-ни Конституциясында кетерилгенди.

Жыйлыуда бир-бир республикалы законлагъа, ол санда Парламентни эм Контроль-эсеплеу палатаны иосеринден праволу ақтлагъа, торленюле кийрилгендиле. Ала бу структураланы къауумларын къысхартуу бла байламлыды.

КъМР-де Адамны эркиндиклери жаны бла улполномоченный иосонден закон экинчи эм ахыргы окъулуунда къабыл кюргенди. Ол Федерал излемге келишдирилгенди. Законодатель эм право низам жаны бла комитетни башчысы Грант Мовсианни айтханына кюре, документе Уполномоченный статусу, аны ишени болуму, башчысына кандидатурагъа излемле, аны болжалдан алгъа къулулгъундан эркин этиуно жоруклары белгиленгендиле. КъМР-де Адамны эркиндиклери жаны бла улполномоченный Умакъуулары Борис депутатлагъа документни къабыл кюргенери иочюу ыразылгъын айта, республикада адамны праволарын къорулагъан къырал институтха хурмет уллу болгъанын чертгенди. Ол алгъаракълада Къабар-

ты-Малкъаргъа РФ-де омбулсмен Элла Памфилова келгенни, КъМР-де улполномоченный ишине иги багъа бергини эсертгенди. «Ол а бизни мындан ары да бет жарыкълы ишлерге, адамланы эркиндиклери тишлилишича къорулагъа келлендиредим», - дегенди.

Депутатла КъМР-ни къырал байрагыны иосонден законну да эки окъулуунда къабыл кюргенди. Федерал законну 9-чу статьясына кюре, муниципал къураулулагъа анда жашагъан халкъланы миллет, тарых, культура энчиликлери билгилерин официалыйн жыйылууда хайрылынгъа эркинлик бериледи. Элбрус районда ыркы тошоулуге эм кыра озолюулуге къажау къабырганы Азаудан Терза-Кюльга дерги ишлетуно багъасы тюрлендирилгенди. КъМР-ни къурулуш эм жашуу журт-коммунальни мюлк министерствону келечиси Этезланы Руслан билдиргенди, къурулуш 2008 жылда башланган эди. Андан берги уа материалла иги да багъа болгъандыла. «РФ-ни 94 законна кюре уа къырал контрактны багъасы миллиард сомдан артыкъ эсе, аны кебитирге эркинлик бериледи. Къурулуш башлангандан анга 2,8 миллиард сом

бюлюрге ону этилген эди. Алай бюлюнюлде уа аны битдирге 3,2 миллиард керекди», - дегенди ол. Депутатла аны тюзге санап, къол кютергендиле.

КъМР-де пенсиячылагъа келир жашуу этерге жетерик ахчаны бек аз ёлчеме 8095 сомда тохтадырылгъанды. КъМР-ни урууу, иш бла жалчытуу эм социальни къорулууа министрли Тубейланы Альберт айтханына, ахчалары бу ёлчеме жетмеген пенсиячылагъа къырал болушук этиледи.

Депутатла республикалы бюджет быыйлы биринчи жарымында къылай тотурулгъанын да сюзюлгенди. Финанс министр Заур Лихов келтирген шартлагъа кюре, казаны райдалары 11,4 миллиард сомгъа жетгенди. Ол а жылы план кюрюлдерини 48 проценти тенги бирди. Бюджет аханы асламы социальни жумушлагъа къоратылгъанды. Ол санда айлыкны, социальни пособияланы, стипендияны тейлеу бери жокъду.

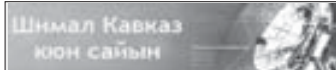
Къоранчла уа 13,4 миллиард сом болгъандыла. Бюджет 1,9 миллиард сом дефицит бла къуралгъанды. «Республиканы къырал борчу 6,4 миллиард сомгъа жетеди. Жылы алындан бери кредитлени тейлеу 142 миллион

сом къоратылгъанды», - дегенди ол.

Депутатланы министрге сорулары кюп болгъанды. Ала бир-бир къырал программала тишлилишича тамамланмагъанларын, айлык ёсмегини, битюу къырал жумушла толтурулмасла, ол адамланы чамамдырыгъа къоркуну болгъанын айтхандыла. Заур Лихов, алагъа жуулла бере, къыралда экономика болум артыкъ доюн болмагъанын эсертгенди. Болсада республиканы власт органдары федерал арадан къошакъ халда финансла алгърга муратлыдыла. Бюлюнюлде уа республикагъа бюджет кредит берюну иосонден келишим сюзюледи. «Биз кесибизге алгъан битюу борчланы да тотурулгъуызгъа ишклигим жокъду», - деп чертгенди министр.

Жыйлыуда башха законланы проектери да сюзюлгендиле. Анга КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны Таматасы Мухамед Кодзоков, РФ-ни Къырал Дукасыны депутаты Гекиланы Заур, федерал инспектор Владимир Гущенко, КъМР-де Конституция судно таматасы Гекиланы Абдулах да къатнашхандыла.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Чеченде «Дикая дивизияны» аскерчилерине эсертме салгъандыла

Чеченде Кадырову атын жорютген проспектеде «Дикая дивизияны» чечен полкуну аскерчилерине эсертме ачылгъанды. Бу къууанчы жумуш республиканы башчылары, парламент депутатылары, министерстволаны бла ведомстволаны таматалары, жаш тло къымылдаулары келечилери, студентле къатнашхандыла.

Культура министерствода айтханына кюре, мемориал комплексни ачылуу – бек маганалы ишди. Аны бла биз Биринчи дуняа урушда туугъан жерибиз иочюу сөрмешен эста-бобалорыбызны сыйларын кюреби. Андан сора да, республиканы башчысы Рамзан Кадыров орденлеге бла майдалагъа тишлили болгъан атыланы туудукларына аламы саугъа берилген къагытлары талдырганды.

Уллу окъуу ара сюейлде

Карацавескъде жылы ахырына 1260 жери болгъан «Школ эм собий сад» деген комплексни къурулушун битдирилди. Окъуту кабинетлени, лабораториялар, мастерскойдан сора да, минда уллу ақтывай эст, ашхана, эста бир бассейн, спортзал боллукъдула.

Бусагъатда объекте ал бетни жуу, тийрени таландарынан ишле бардыла, кабинетлеге оборудовани салнады. «Былайда Собий чыгармачылыкны ююю да сыйындыргъа керекди – жер бла болуула онг бериледи. Ата-анала аны ыразы боллукъдула. Нек дегези ола, балаларын мектепке бла садикте ашыра, ала минда дагыда къошакъ билим алыкъларына ышарыкъдыла», - деп белгилегенди Къорачой-Черкеси башчысы Рашид Темрзов.

Кюден бери сакъланган артезиан скажина

Кюп болмай Тарумов району Выше-Таловка элинде жаңгы артезиан скажина ачылгъанды. Ол затны эрттеден бери Уллувеускъ сельсоветни башчысы Антонина Иванченко излеп тургъанды. Бир къуруу жиб бу тийрени адамлары къыныллып турдыла. Сууу берген скажинада жетмейди, биргъла тозурагъандыла.

Элни таматасы республиканы башчысына Рамзан Абдулатиповха письмо жибергенди. Ол резерв фонддан ача бюлюрге айтханды. Бусагъатда ООО «Энергохолдинг» борхча ишлейди. Республиканы бюджетден ача келгенди, ишчиле хакъ тейлендик.

Адгъея «Ворота Лагонаки» проектни биринчи кезиюуне 437 млн сом къоратханды

Адгъея «Ворота Лагонаки» инвестиция проектни биринчи кезиюнуу къурулуш жетишилми тамоланганды. Анга 437 млн. сом салыннганды. - Аны бла бирге республика «Россей Федерацияда ичиндеги эм келген туризмин айнытуу» программагъа кюре берилген ахчаны жаратуу кюрюмдери бла эки иги регионланы санни киргенди, - дегенди профильни комитетни башчысы Инвер Калюшов.

Проект къонокъ юйледе бла турбазалода къошакъ халда эки минт адамны орнатырме онг берлиди. Андан тышминда да, 500 жаңгы ишчи жерле къураулыкъдыла.

Ростов область 100 проект кюргюзторюкдо

Ростов область Халкъа аралы «Сочи-2015» инвестиция форумда 560 млрд. сомну тутхан жоудан артыкъ проект кюргюзторюкдо. Аны иосонден ТАСС-ха экинчи регионал агентствода билдиргендиле.

- Областыны къырал-энчи нюгерликде жыйылган алчы сынауу бла шагъырейлендирген затла аслам жер аллыкъдыла. Бютонда водопровод – канализация мюлк бюлюмде Европада уллуладан бири ГЧП форматда проект эм экология бла табигыйланы сакълауга жораланган ишле кюргюзтолукъдуле, - дегенди агентствону келечиси.

Андан сора да, экспозицияны чеклеринде онг индустрия парка бла да танышаргъа онг боллукъду. Гуков шахарны айну амалларына аслам эс бурлулукъду.

Ставропольда регионланы оноуучулары жыйыллыкъдыла

Ставропольда бу конледе биринчи халкъа аралы «Агро-Юг-2015» инвестиция форум бардырыллыкъды. Аны «Восток Капитал» эм регион правительствосу къурайдыла. Анга бу бюлюню 200 келечиси къатышырыкъды – Россейни Къыбыланы регионларны башчылары, эл мюлк министрле, агрохолдинглени бла ритейлени таматалары, сервис компанияланы директорлары, эл мюлк техниканы, мал шаланы, семирткюрлени чыгаргандыла.

Волгоград къышха хазырды

Миллион адам жашогъан Волгоград 90 проценте къышха хазырды. Аны иосонден шахарны пресс-службасыны начальни Мартини Кригер билдиргенди. - Биз от этилген сезонга хазырлануу кыйын болумдада барганын букъуармайбыз. Энергетик сурсланы талдырганына аларында кюп жолланы ичинде жыйылгъан турган бор шендо 7 млрд. сомну туттады, - дегенди мэрияны келечиси.

Бюлюнюлде Волгоград токъсан проценте къышха хазырды. Аны иочюу шахарда битюу социаль хайырланадыла. От этилген сезонга социаль инфраструктура эм адамла жашогъан юйле тап халгъа келтирилгенди.

Къонокъбайлыкъ

Проект чеклерин кенгертеди

«Къонокъбайлыкъ» деген проект кезиюу кере бардырылды. Ол бизни республикада жаратылгъаны, энди халкъла аралы маганалы алгъанын эмда Россей Федерацияда биринчи болгъанын да белгилереди.

Хар заманда, ол ал атламны Нальчикде Къурулушчаны маданит иочюнде этгенди. Геуюрге кюн анда къууанчы халда ачылгъанды. Бу жолгъу къонокъбайлыкъны къураугъа КъМР-ни Гражд-

Устау Уабашланы Жамила, Малкъондуданы Милана эм Ойко Сена Челик.

Трабзон шахарында «АЧИ» колледжини окъучулары келгендиле. Ала оналты жаш бла къыз болдыла. Алагъа къонокъбайлыкъны Нальчикни орта школларыны окъучулары этеридиле. Сайблени жыл санлары онбирден оноч жылгъа дериди.

Акциягъа къатышханыла КъМР-ни Граждан обществовуну институтлары бла байламлы жорюкю эмда миллетлени ишлери жаны бла управленийсны башчысы Анзор Курашовны алгъашлагъанды. Ол бу жол бла «Къонокъбайлыкъ» проект сегизинчи кере бардырылгъанын, анга биринчи кере сегиз юйюу къатышханын, ала жаланада Аргундан бла Кюденден болгъанларын эсте салгъанды.

Андан бери проект кенгерге, анга къатышхан юйюрлени санна да къошула барды. Озгъан жыл ол Шимал-Кавказ регионга жайылгъанды, быыйла а тыш къыралгъа окъуна. Тюркден келген жашчыкъла бла къызчыкъла миында керти да этенче, къарындашла табарыкъларына бир ишклигим жокъду, - дегенди.

Андан сора ол бу проектни халкъла аралы даражгъа жетдир иочюу РФ-ни Тыш къыралла бла ишлерини министерствосу, КъМР-ни Правительство, республиканы Билим берюу, илму эмда жаш тейлюно ишлери жаны бла министерствосу, Нальчик шахарны жер-жерли Администрациясы,

Солдан онгга: Мурат Чакыр, Светлана Ачимизова, Анзор Курашов.

школланы келечилери да уллу къыйын салгъанларын айттып, алагъа ыспас этгенди.

Билим берюу департаментни таматасы Светлана Ачимизова уа тышымдан келгенле таулу,къабартылы юйюрледе туруп, аланы сейригиз адет-тюрелери бла шагъырей боллукълары, республиканы, аны ара шахарына да айтат жерлерин кюлуклери да билдиргенди. Тюрке лицейни директору Мурат Чакыргъа айлань а ол: «Бу проекте Нальчик шахарны 32 школа къатышады, аланы араларында бек иги къонокъбайлыкъ этген мектеп бла сызни лицей да къарындашлыкъ байламлыкъла тохтадырып, андан ары бардырыла, деп ийнанам», - дегенди.

Мурат Чакыр а аланы къонокъгъа чакъыргъанларына ыразы болгъанын, Трабзонну бла Къабарты-Малкъарны араларында шубулькуну кюнюро салынырыгъына ышаннганын айтханды. Келир жыл жайда республикадан жашланы бла къызыланы кестерине къонокъгъа чакъыргъанды. Ол лицейчиле орус, инглиз, тюрк

тиллени да билгенлери себели ала бир бирни аныламай къыйналыкъ тийюлдоле, дегенди.

Андан сора къонокъла, къонокъбайла да бир бирлери бла танышхандыла, стол артына олтуруп ушакъ да этгендиле. Проектни башчылары къызчыкълагъа бла жашчыкълагъа эки тилде «Къонокъ» деген жазуулары бла келекле, саугъала бергендиле, хар бирине къонокъны кодексин да юлешгендиле.

Къонокъбайланы араларында Хасанин элде 16-чы номерли орта школну окъучусу Малкъондуданы Милана, Нальчикде 2-чи номерли лицейден Башыланы Тимур, 11-чи номерли школдан Эристауланы Марат да бардыла. Тубеишуде Чиндиякина Варвара, Марина Кляч, «Феникс» жыр ансамбль, Тамерлан Калмыков, «Нальчук» жырлап, төспеп да жыйылгъанлары къууандыргъандыла.

ХОЛАЛАНЫ Марзият. Суратланы автор алгъанды.

Къабарты-Малкъар Республиканы Жамауат палатасыны членлери гражданданы прымъгъа алынуу графиги (2015 жылда 1 октябрьден 16 дерги)

1 октябрь	10:00-13:00	Вороков Владимир Халидович	77-27-46
	14:00-17:00	Сохроков Хаути Хазритович	77-28-44
2 октябрь	10:00-13:00	Мазлов Руслан Беталович	77-47-32
	14:00-17:00	Белова Наталья Сергеевна	77-27-46
5 октябрь	10:00-13:00	Къараланы Шарифудини жашы Расул	77-27-46
	14:00-17:00	Шихабасов Мухамед Хабасович	77-28-44
6 октябрь	10:00-13:00	Беплайланы Узейирни жашы Суфиян	77-27-46
	14:00-17:00	Уналаны Бизукуваны жашы Борис	77-28-44
7 октябрь	10:00-13:00	Хафизца Мухамед Мусабиевич	77-27-46
	14:00-17:00	Иванов Петр Мацович	77-28-44
8 октябрь	10:00-13:00	Иркин Андрей Александрович	77-28-44
	14:00-17:00	Калмыков Жилиби Адалбиевич	77-27-46
9 октябрь	10:00-13:00	Целоусова Ануся Азаматовна	77-27-46
	14:00-17:00	Шарданов Нодар Абуевич	77-27-46
12 октябрь	10:00-13:00	Шаков Эльберд Бесланович	77-27-46
	14:00-17:00	Этуева Залина Хамидиевна	77-47-32
13 октябрь	10:00-13:00	Хагажей Беслан Хаузинович	77-28-44
	14:00-17:00	Блохин Андрей Викторович	77-27-46
14 октябрь	10:00-13:00	Кануова Зарина Саадуловна	77-27-46
	14:00-17:00	Хутуиланы Ханафини къызы Светлана	77-27-46
15 октябрь	10:00-13:00	Машков Хасани Хамидович	77-47-32
	14:00-17:00	Темирханов Борис Хатуевич	77-27-46
16 октябрь	10:00-13:00	Лобуня Николай Григорьевич	77-27-46
	14:00-17:00	Хатажонов Валерий Назирович	77-27-46

КъМР-ни Жамауат палатасыны Председатели Бердов Х. А. гражданданы прымъгъа хар барак жон сагъат 10-дан 13-ге дерги бардырады (анга алгъандан 77-69-93 телефон номерге селешини жазылыргъа тишлилиди). Жамауат палатаны Председателини орунбасарлары прымъгъа бу заманда бардырадыла: Феденко Л.М. - хар геуюрге жон сагъат 14-ден 16-гъа дерги (тел. 72-07-80); Атапаны Ж. Ж. - хар орта жон сагъат 14-ден 16-гъа дерги (тел. 42-05-20)

Байламлыкъла

Бегитилген келишимни жашауда бардыра

Мындан алгъаракъда Къалмухъ Республиканы ара шахары Элистагъа 150 жыл болгъанды. Ол сыйлы байрам бла алгъышларгъа Краснодар крайдан, Астрахан областыдан, Къабарты-Малкъардан ары къонокъла баргъандыла. Байрамны келеринде элигъачыла бизни республикадан «Симба К» кондитер фабриканы татыл продукцияны бек жаратхандыла. Бу предпритияте 2002 жылдан бери ишлейди. От талты аш-суу чыгарыда. Бюлюнюлде аны продукциясы рынокда жерги тапханды. Тюрлю-тюрлю саугъалагъа тишлили болгъанлай турады.

2010 жылда Нальчик бла Элиста шахар округланы администрациялары араларында экономика, сатуу-алуу, илму эм маданит жаны бла байламлыкъла жорюторлорна келишим къуралгъан эди. Мындан арысында да арада шубулькючлене барлыгына республикала таукалдыла.

Энди октябрь айда Нальчикде Элиста шахарны мэрин сакълайдыла. Элеонора КАРАШАЕВА, КъМР-ни Экономиканы айнытууны министерствосуны пресс-службасы.

Айыланы Умарны 120-жылдыгына

Белгиле жаматат, политика эмд кырал кулдукчу, тарыхчы, лингвист, алим Айлианы Жашауну жашы Умар битеу Шимал Кавказны халкларыны тарыхында эчки ызын кыргыздын. Аны Фахмул адом болганына ол 30 тилин билген да шагьатыл этеди. Орус, арап, тюрк, испан, перс, немис, инглис эмд баша тилде да кесин сөшүнгенди.

Ол 1895 жылда 25 августта Минги тууну этенде орналган эски кырачай аймак Кызарт жерде, Алай жээгинде Жашауну бля ансыз Сыйкымчаны сегиз сабийлеринин бири болгондун. «Бирганын-биркунден» дегендей, этче замандын окуяна кыргыздан башка тюрк болганы эзелтин тургандын. Беш-алты жылдында ол кыра таанып башлаганды. Кызарт журтда уулищеге кирип, аны айырмалы бошоганды.

Егилми аларгы талпынуу чекиси улуту болган жаш школну бошогандан сора Батгалашинскке гимназияга киреди. Алай, не медег, ака амалтын бир жылдан аны кыргызга тошеди. Аны билимге итинулоого 1907 жылда Кендешенде келтирди. Анда ол медресе школга кирди. Ол ары жашыртын кыачы кетгенин белгилерди. Анга ол заманда жоландан 11 жыл тогган эди.

Таулулунань окулулу, терең акыллылы, уз терең сөлөшгөн айткычы улануу

Турт жылы бою башка чегте салып, айдан да кетерча эткенди. Ол амалсыздан Башкирдинга кечеди, анда «Османия» деген семинарида Гумар Галави деген таша аб ала ишин башлады. Февраль революциядан сора кесин устан негрери бля Фрада Муслиман усталаны профсоюзнал биргени кырачы Кесин да башка башчыларын бири болды. Аны Шаркыдагы усталаны битеурессоюу сорууну ара бюоруну председателине да айырдыла. Алай бля ол Кызан шаркыга кечеди. Анда кесин салууда жаматат-политика ише береди. «Улутчи» журтунда да редакторлук ишине кирди. Артауулар тилге койрени, газеттеге бля журналгада политика темалагы статья жазады.

Айлианы Умар жаматуны жакчысына кесин бек эртден таныгандын. Халкыда сыйы эсе бергандын. 1916 жылы апрель айында 22 жашы тогган жашына СССР президиумунда Ара муслиман комиссариатын Кыргыз, Кавказ, Туркестан, Кыргызстан (Казакстан) блямоно башчысына салды. Аны кыргызыруу бля Совнаркомуну эчки бегими чыгарды. Анга кере кыраыл библиоткада сакынгандан Куураны сыйлагандын кырачы кырачы башка бля ол сыйлы китап муслиман сөздөгө кырачырыды.

1917 жылдан башап Алай улуту болшевик партияны члени болды. Муслиман сохталаны битеурессоюу ол башчылык этген ара бюорук Ленинге тапталган жабарды. Анда жер-журлада кыргызга алып кыргыздылы. Алай улуту улуту сыйы жоргоени себепти аны кеп тюрлю жерлеге жиберген тургандыла, болгуну жумашуыр бурга бля. Анга салынгандан борчун тогууру, ол Мурад Шимал Кавказны кеп жерлеринде койрети аны кырачы башка бля аны Кыргызга ашырды. Аны сыйын кергенди, өзсоне тынгылаганды. Ол заттаны эге алып, Нархонжанда анга бери салгандыла - Кавказны таулуларыны комиссариаты куурагыра.

Ол кеп иш мажарды. В.И. Ленинге, П.М. Свердловга талай кере тобеди. Кесин омуун айтды, эсон да этсодери. Алай бля 1918 жылда 23 июньда Казак таулулары блямоно куурапды, анга да башчыга Алай улуту Умарны салдыла. Фахмул улуту куураму чуреге болгун жаш ишчи кыргыз алады. Ахри документте шагьатмак этгенине кер, Нархонжак кызын адам магьаналы жумушланы тамаллардан алгы. Айлианы Умарны Ленинге жиберип болгандын. Нек досегиз, бамача анга тынгылагандын. Совнаркомуну 1918 жылы 2 августунда чыккын баш бегимге кер, Шимал Кавказны жер-жерди советтеринде таулулары иштери жана бля блямоно куурапгандын. Бу документни магьанасы бек улуту болгандын. Аны юсю бля кеп зат этилгенди.

1919 жылы жайында Алай улуту Москвага кырады. Ленин аны ишине улуту баша береди эмд кеп да турмак айнап, жини кырачы бля аны Кыргызга ашырды. Умарны сыйы жоргоени, эсон эттени билгип, ака аскериле ызындан тошедиле. Алай аны тапкан алган тыны болмагандын. Ол жашыртын адамга тобон, анга салынгандан борчун тынгыла тогуурды. Денкенин офицери кийимге кийи, Стваркоптыда. Пятада, Бажичарыда керки адамга тобеди, кесин ака аскериле туртурдымы. Ол кезде Алай улуту Екатеринбургда, Питгорскде, Владивкаказда эмд Грозьинде кеп адам бля тобешенге ахри документте кырачы алады.

Датгыкыстан ол блямоно кеп тынчдыргандын. Аны кыргызыруу бля 1920 жылда марты агында республика ака гвардиячыллардан алайда уш интервенциядан тазаландын. Аны ючюн Айлианы Умар Кызан Байраксы ордени бля сазгаландын. Дина улуту сорууну саяси аны басманы комиссарны кулуучуна салды. Ол бу республиканы Кыорууну солони секретра

рыны борчун да тогуурды. 1920 жылды 31 мартта Питгорск шахарда Шимал-Кавказ ревком куурады. Белгилесине, анга С.М. Киров эмд Г.К.Орджоникидзе башчылык эткенди. Айлианы Умарны да ары ишлерге чакырыдыла. Ол бу регионда миллет районы бля байлалмы партия иште турт кырашыды. Россияни делегациясыны куурамында Комитетини эчкини биледурин конгрессине да барды. Белгиле сураты И.И.Бродский - Ленин на втором конгрессе Комитетна» деген суратында да Алай улуту таулу членени, ака берко, кыамасы

эмд кероу бля суратгандын. Андан сора да, Шимал-Кавказ ревком Шарк халкыны 1920 жылда сентябрде Бакуда бардыргандын биринчи сөздериине Алай улуту президиумуну члени этил жибергенди.

Былайда бир затны чертип айтырга тийишлуктенди. Комитетини эчкини Конгрессинден сора Шимал-Кавказ автоном тау республика бля областка куурапгынчы, Умар миллетини ишери жаны бля Наркомуну упонкомчегенине салында. Аны бля да кырамай, тау республиканы СССР президиумунда Алай улуту РКП (б) ны обкомуну бюорусуну члени. Кырачай ревком председатели, РКП (б) ны Кырачай куурау бюорусуну секретраы, ВЦИК ны члени болуу да тургандын.

Таулу жаны жашауында эм магьаналы болгуну кырачы ишине кирди. Патах рооунда ишленген заманы болгондун. Ол шарк халкыны миллет автономияларын куурагыта улуту ююш куошкандын. 27 адам бля бирге (ала у шарк халкыны биринчи делегатлары болгандын) Ленин бля тобешенди, кеп ушак да эткенди. Ол октябрны 12-носоронде болгандын, 14-сонду уа Политбюроу Ленин кеси бардыргын кеңгешине сөлөшгөнди. Жаны арурганды дамыга уа, айкай да, айтыр зат ол заманда кеп эди. Алай улуту урунгандан халкыны аны кырачы жашууларын халып айткандын. Алагы патча власты сыйгырдан жерлеми кырачыларга керкелгиси чертенди. Аны бля бирге амалсыз миллет автономияланы куурагыра керкелгисине тоношдоргоени.

Алай улуту эмд кырачы корешин кезиунде Политбюро керкени бегими сабыл бергенди. Гитле миллетге автономия кууруу алай бля жашауда оору алып башлады. Аны бля бирге Шимал Кавказны таулуларына патча власты сыйгыргын жерлеми кырачылару юсюндон да сөз башландын.

Бу зат бля байлалмы бадам чыккыгандан сора билим улуту кырады аны кесин магьаналы иш мажарылды. Шимал Кавказны аки автономия куурадыла. Ноябрьны 13-сонде - Дагыстан Республикасы, 17-сонду уа Тау Республикасы баямландын. Тау Республикасы куурамына Чечен, Ингуш, Тетек, Кыбарты, Малкыра, Кырачай киредиле. Кызан областканы башчылары кырачай халкыга автономия берууну огурамадыла. Алай болса да, октябрны 18-ден Ленин бу затны юсюнде кесини омуун кесини ачыкыла эмд Шимал Кавказны басмачылары Г.К.Орджоникидзе бля С.М. Киров аны окуму жакшылады. Алай бля Алай улуту керкени миллет терең жак арууганы тапталды.

Ол кырачай халкыны экономика эмд политика болгуну юсюндон докдаж чыгарыпгандын. Ленин аны бля эчки шагьары болган эди.

Халкыны сөздөг жыйыпгандын. Алай улуту ары Наркомчаны упонкомчегеный болуп баргандын. Кесин докдажында ол Кырачай автономия кырачы кырачы керкениин айткандын. Кырачайны биринчи сөздериине делегата Тау автономияны куурапганын омон кырачыны ырызакчыларын билдиргендигин улутуны 17-ноябрда кырачай халкыны кыздарына кыайтыргы Ленин резолюциясы кырач салгандын. Алай бля Кырачай округ куурапгандын, миллетте жерле берилгенди. Ноябрьны 18-сонду уа Кырачай Тау ССР ны куурамына миллет округ болуп кирди. Терк болганын халкыны Владивкаказда бардыргын кырачай сөздериине уа тау халкыны автономияны баямландын. Сөздени иште И.В.Сталин, Г.К. Орджоникидзе, С.М.Киров башчылык эткенди. Кырачайдан барган делегацияны башчысы да Айлианы Умар болды.

Ол кеп улуту куурагында ишленгенди. Кырачай миллет куурагына куурапгандын. Ревкомуну председателине салынгандын. Андан сора

округну советине да башчылык эткенди. Аны кыргызыруу бля байладан жерлеми сыйырдыла, школна, кооперативле куурадыла. Умарны миллетте жарауу, аны жашауну илгендирген жоралгандан ахчы онулары халкыны эсинде кылапгандын. Сөзючюн, ол кырачыны бля бернеми куурууга буйрук берген эди. Аны бля бирге эски, чирк адлетине жорюмега, дерт тууну куурагы чакыргандын.

1921 жылда апрельни ал сюрюмонде Нарсанда Совет Кырачай округун биринчи сөздери бардыргындын. Аны кеп миллетте керкени жашагын округда баш жумуш адамлены жер бля жалчытуу болганын черттигенди. Алай улуту, иги хазырлап, анда сөлөшеди. Аны сөзюне тамалында сөздө байладан жерлеми сыйырдылууктан, урунгандан халкыга бериге дерт, бегим чыгаргандын. Андан ашында да, совет правительствону бегими бля кырачай халкыга Подкомку бля Куоабан тегерегинде иги керке берилди. Артаракылда Улуу Кырачайдан чыккын жершешерибиз ол жерледе Юченген, Сарытош эмд башка ээле куурадыла.

Айлианы Умар керки жашагын сазгалды да эткенди. Партия эмд совет куурылууда жаны кырачгын Совет Кырачай автономияга керек болукчыларын анылап, округну ара шахары Нар-

Улут коллегияны члени болуп ишленгенди. Аны бля бирге ара басманы коллегиясыны куурамына да киргенди. Адыгены Москвада келечилигине председателилык да эткенди. ВЦИК-нин коллегияны башчылыгына киргенди. Районларында маданият, экономика эмд политика ишлене тамамлауга ююш куошкандын.

1924 жылда кырачай-малкырач тилде биринчи болуп латин алфавитин тамалында «Элибег» деген окуу китап чыгаргандын. Андан сора улутула куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

1922 жылдан 1925 жылга дерн Нархонжанда

Улут коллегияны члени болуп ишленгенди. Аны бля бирге ара басманы коллегиясыны куурамына да киргенди. Адыгены Москвада келечилигине председателилык да эткенди. ВЦИК-нин коллегияны башчылыгына киргенди. Районларында маданият, экономика эмд политика ишлене тамамлауга ююш куошкандын.

1924 жылда кырачай-малкырач тилде биринчи болуп латин алфавитин тамалында «Элибег» деген окуу китап чыгаргандын. Андан сора улутула куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Айлианы Умар усталык берген кеп окуу ююно анылууну ююш куошкандын. Шимал Кавказда илму-титууну эмд педагогика институтуны куурауда аны кырачыны улутула. 1925 жылда Умар жаны алфавит программасын жарашдырууну кыргызысы бля тургандын эки Кыарт журтка келеди. Анда аруугулу бля би-Улуу Кырачайга айттылып турган Хубиланы Имомталыны кызы Мариниға тобеди. Аны бля бирге баргандын да мажарды. Жир адамны куурулудан кылай келгенди, деп сазгыш этерди.

Басмагы МАМЧУЛАН Дина хазырапгандын.

Тобешилу
Кыарындаш халкыларыны тарыхларын, маданиятларыны да тинткенди

Нальчикде «Адыга Хас» жаматат биригуюно офисинде тюркю жазуучу Ялчин Кайны «Черкес» деген ючюмтулугуну презентациясы болгондун. Жыйымдыкны юсюндон сөлөшө, бу организацияны башчысы Мухамед Хадиче Кай тарыхдан, Философиядан, эстетикадан жыйрма китанын автору болганын белгилегенди. «Ол кеси уа куурулушу инженерди. Аны эсте аласыз а, бу адамны тарых, адабият жаны бля билимине итинуилерине сейрге кырачыды», - дегенди ол. Ючюмтулук Тюркде презентациясы былып май айда этгенди. Аны анда жашагандан черкесине болушукларыны хайырдан минг экемилер тираж бля басмалагандынды. Киталпа барсы

Солдон онгга: Фахри Уауж бля Ялчин Кай.

да андагы библиоткакага, култура аралага тошенингенди. Былай чыгарманы хазырап не зат келендиргенин юсюндон жарарай, Ялчин Кай, тургандан журтунда жашагандан халкыны тарыхларын, маданиятларын тинтип тебиреге мурасты болуп, ахриде ишлеп тебирегин билдиргенди. Черкесден сора, киталпа чечен, малкыра, догер, догеринден эм башка кавказ халкыны жолларыны саясистан шартла кырачюнолоди.

- Тюркю черкесине юсюндон бу китаны жарзандан алгыа терт жыл башмы кетирогенлей материал жыйганма, дагыда ол жыл а ючюмтулук кесин жарашдырганма, - деп халпарганды автор.

Биринчи томда маданиятын, төрелени, жаматат жашауну юсюндон сөз барды, эчкини кесеге Кавказ урушун юсюндон, ючюнононо уа черкесини Тюркге Мажурилик кыздарлары баямландын. Эчкини, ючюно толгага архив шартла кирген эсине, биринчи уа кырагандан аштитен, кыраындаш халкыга кынакыга баргында кыраган адет - төрелени кырачыга тошгенди, дегенди Ялчин.

Жазуучу билдиргенге кере, ол Кыбараты - Малкырага келгенден сора китанын тюркюно тому хазырлап тебиреге аллангандын. «Ол адылга бусагатады өз журтларында бля тын жерде кылай жашаганылары юсюндон боллукту. Энди кыраындашларыбыз сөлөшгөн тили койренирге да сюем», - дегенди Кай.

Тюркю автору бу жаны бля ишине эмд сейр, магьаналы кесилерин орус неда кырачы тилге кырачюнолоктенин, анга озборталей Фахри Уауж себеплик этериген да билдиргенди тобешиуде Мухамед Хадиче.

ЖАНГОРАЛЛАНЫ Нажабат. Сурат авторуну.

Мастер-класс
Жаш авторлагы жол ача

25-27 сентябрде Нальчикде этген Шимал Кавказны жаш жазуучулары сегизинчи жыйылууну чегинде поэзияга бля прозага аталгын мастер-классда СКФО-ну, Адыгены эм Абхазияны жаш литераторлары бюгюнюк одбиятын, кесаматын, кечюмере иштин, миллет тилине эм чыгармачылык бля бойлалмы Кавказно просланын сюзгенди. Тобешилуны (КМР) Мин Култура министрствуну, Басма эмд асмакы коммуникация жаны бля кырачю комитетини болушуклары бля Социальнай-экономический эм интеллектуальнай программаланы фонду куурады.

Семинарланы бардыргандын поэт Алексей Саломатын, кесаматчы Сергей Чередиенко, жазуучу Денис Гуко, филология илмуланы кандидаты, Россия

ЭСДЕ ТУТУУ

Жалынчаксызлыкка жоюшларын кыошхандыла

Абхазия Республикада кыаула бошалганлык жыйрма бла эки жыл болганды. Анда мамырлыкны тохтошдырууа Кыбарты-Малклары жашлары да жоюш кыошхандыла.

Ол себеден бу кюн бизи республикада да белгиленди. Бирси кюн Нальчикде Абхазия майданда эсертмени кыатна кыауаны тохтатууа кеслери ырызлыклары бла борзганды, 14 номерли гимназияны окуучулары, шахеряна да келген адиле.

Анда сёеше. Урушун, урунуун, саупланган кючлени эмда право низамны саклаучу органлары ветеранларыны (пенсиячыларыны) шахар советини председатели Абдулаланы Мустафа ол республиканы жалынчаксызлыктын кыоруулаган жашларыбызга аспап этгенди. Алдагы Абхазияны кырал эм аскер кылуукчусу, ол республиканы аскер кючлени генерал-лейтенанты Султан Сошалиев башчылык этгенди да эсе салганды. «Богюн байрамды, Хорламын кюно, аны бла кызыму алгышлайма.

Абхазия Республика тауушлык жерди. Ма ол ариуукчуну кюнден-кюнге сакларга, бютюн иги этерге керекди» - дегенди. Султан Сошалиевни республикада ыраактыгы тохтошдырууда кыайыны улму болганын аны кыайыны Залим Кайыков да айтханды. Аल्पинизмден спортну устасы Казбек Шибзуев а алгарыкардыла бир кыауму жаш Султан Сошалиевни сурагы бла байракны Минги тауну теплесине чыгарганын билдилрин, аны кырготкенди эмда аны абхазиячы доброволецке бергенди. Аладан сора да, алайда келле белгиленди. Ызы бла бир минутну шаш оюелгенди эмда эсертмени гюлле салганды.

ХОПЛАНЫ Марзиг. Сурагын автор алганды.

Футбол

«Кяхун» - чемпион атха эки атламда

Кыауачула сагаыйоп сакылаан «Автозапчат» («А3Ч») бла «Кяхун» аралярнда матч болгонда болду. Анда эки команда да чемпион ат ючюн кыаууларын аймак юрөшкен эселе да, жангы бир гол уруп, «Кяхун» хорлады.

Быллай болумулада келле эсел алганды да белгиледи дуонодо. Ала оюм этгенден, бахсанчыла бла кяхунчула бир бирлери бла шу-вуктуа жюрогелди, кубоку бла чемпион титулун аралярнда эрте юлөшгөнди. Алай эки матчы да керегеле хал арталыла башка болганына шыагытдыла.

Юнону биринчи таймыны алтынчы такыыйасында «Автозапчаттын» штрафюкюнда берт Баловну жыгытхандыла. Пенальти Беспан Шавеч жетгенди, алай ол бу онтуу хайыр-лыкчыла кыалганды. Сейир эттиргени уа неди десегиз, эм иги бомбардирле саналган Шавеч бла Хайлов оюм матчдан биринде да гол уурламгандыла. Тайм бошлагычы онбеш минут кыалганды. «Кяхундун» Борове тогуну бахсанчыла тогу да кыабакларына кийригенди, андан сора бу матчда гол бир команда да уурламганды.

КыМР-ни чемпионатыны баш дивизионуна командаларыны турин таблицалары

КОМАНДАЛА	О	Къ	ТБ	Х	Т	ОЧ
1. «Кяхун» Кяхун	26	23	3	0	109-18	72
2. «Автозапчат» Бахсан	26	21	3	2	111-33	66
3. «ЛогоВАЗ» Бабунг	26	17	4	7	93-43	35
4. «Союз» Нальчик	26	14	2	10	68-47	44
5. «Терек» Терек	26	13	1	12	59-66	40
6. «Кенже» Кенже	26	11	3	12	58-56	36
7. «Баксан» Бахсан	26	11	2	13	41-66	35
8. «Псыгану» Псыгансу	26	10	2	14	43-58	32
9. «Кабардей» Н.Черк	26	9	7	10	50-63	31
10. «Нарт» Нарткала	26	9	3	14	64-69	30
11. «Велес» Карагач	26	9	2	15	56-100	29
12. «Спартак-Нальчик-мол»	26	9	1	16	51-58	28
13. «Родник» Псынадаха	26	9	1	16	60-90	28
14. «Ведик» Аргудан	26	8	3	15	42-56	27
15. «Штаун-Аркада» Чергем	26	7	4	13	43-82	26
16. «Черем-2» Черем-2	26	7	3	16	43-81	24

Алай бла «Кяхун» чемпион атны алыр ючюн, битуну чырмаулары кетергенди. Энди кыралган терт оюндан экинде халаса тамамды, ол ааа кыайны тойлодо.

- 26-чы турны эселери:**
- «Автозапчат» - «Кяхун» - 0:1
 - «Псыгансу» - «Союз» - 2:1
 - «Кабардей» - «Спартак-Нальчик-Ж.Т.» - 1:3
 - «Черем-2» - «Ведик» - 1:1
 - «Баксан» - «ЛогоВАЗ» - 2:1
 - «Штаун-Аркада» - «Нарт» - 5:5
 - «Кенже» - «Велес» - 1:3
 - «Родник» - «Терек» - 0:3

Кыууанырга алыкча эрттеди

«Автозапчат» бла «Кяхуну» аралярнда матчда ахыртынчы вратары Махмуд Заркушны айырмалы болганды. Ол командалы кыабакларына бир тогуну да чыкындырмаганды.

Юсюнден билеи эдим. Ала манга алай благы бычтенери ючюн сау болуна. Сокурландырмазга корешириме.

Махмуд, ондан кыалай сезиме кыалгандыла? «Эм жараклыра. Оюн иги барганды, тап эсел бла бошалганды. «Кяхун» кесини тарыхында чемпион атны биринчи кере алырга болуукчу. Ол а сизге эмчи кыабакларды. Кыайны тойлоомду эди?

Алай эсе, эм кючю хорлайды десек, жангылабыз? «Автозапчаттын» гол уруча артык кеп оюм болмаганды, жангы да оюну ахырында ала бир кыокуулу болум кыуурагыландыла.

Кесигини кыошмай, сиз оюм эткенден, юч эм иги вратар кимилеи? «Автозапчаттын» гол уруча артык кеп оюм болмаганды, жангы да оюну ахырында ала бир кыокуулу болум кыуурагыландыла.

Баксанда, таш майданда, онанга ала кел заманын корөшгөнди. Болсада ондан чыкмаганды. Ачытканы кетмени эди огөесе этергеми тохшогди? «Чыдагач корөшгениме, бусагат ала алылган да атталмайа. «Негизи ачытханысиз?» «Тобугузу».

Баш тренере, биринчи кругун эселерине кере, сизин эм иги вратаргы саанамганды. Жылы ахырына уа бу атны сакталдыкчымыз? Кертисин айтханда, мен аны

Кертисин айтханда, мен аны ар бирине урушмайдым. «Автозапчат» ойнаган матчылары барысында да судын сиз болгансыз. Бу бир биринерине урушмайдым. «Не халлары, не эселпери бла ахырында бу угай.

Арбитр - тюз оюну шыандырылыуу

Сезону эм сакланган матчы бийик даража этгенди. Бек башы уа - бир кыууга, дулаш чыкмаганды. Анда уа арбитр Бёзоланы Заурну кыайны уллуду.

аршинегенде, судун болууна Владикавказдан Лаша Вергулезени чыгаргын эдиле. Быйыл а алай этерге оюмгеленди.

Сиз быйыл маганыла матчда дайым судун бола турасыз. Арманчыла кыалганды? «Бир кесек, алай арта юйресе.

Быллай оюндада хар ким да ырыз болуучу оюм не хазна этир. Дду атыртыкча чыкмай кыалмайды. Хар мени да кюоп, жашыракылаа жол берип кыолий ден оюм келмегенди? «Хар нени да кюоп кетерге - угай, мени алай кыыйлыгым жошду. Жаш адамны кыошарга мураш эрттеди да барды, фахмулу, сынамлы арбитрле бизде да жетиле. Сёз ючюн, Эльдар Бануогуну былай кыайын матчыда оюму атталгычыла. Алай алыкча чырурга бардым.

Бул сезону «Кяхун» бла «Автозапчат» ойнаган матчылары барысында да судын сиз болгансыз. Бу бир биринерине урушмайдым. «Не халлары, не эселпери бла ахырында бу угай.

«А3Ч» кубокун алганды. «Кяхун» а республиканы чемпиону бола турды. Сиз оюм эткенден, аладан кыайны кыуурууракчы? «Сиз республикада эм иги арбитрге санайдыла. Кесигиз а кыалай сунасыз? «Кеси кесиме алай багы беру то болма. Манга эм игиси - матчдан сору футболчы, тренере, кыауучула эселеледи. Команда да хорламгагандыкчыга.

«Автозапчат» чемпионукчу ючюн Виктор ШЕКЕМОВ.

«Алай шыау иги тойой эди. Бизин футболбуну кесини ачыктыр бардыла. Республиканы чемпионатыны баш матчыларын россейли премьер-лиганы неда миллет лиганы жорукчыла биз эсертге жарык тойлодо.

Соруу

Жыл сайын, садикледе, школада, поликлиникада болуш, ата-аналардан гриппден аурумзга вакцинаны сабийлерине эттирге ырыз болганларына бла кыалгандылары кыл салырларын излейди. Бусагатта да, ол кезуе жетип, келбе биягы сайлаудыла.

Сиз прививка этдиремисиз?

Актыкызыланы Лейла, юч сабийини анасы: «Мен хар заманда да прививкала жанмы. Жыл сайын садикле болган замандарында, шендо шыаа окугунанларында да, сабийлени ючюсоне да аны эттирге эркинлик берип турганды. Ала прививкадан сора бир да кыайналмагандыла.

Грипп жугушган окуна этсе да, ол, кыыйна айланмай, жюнгил отзганды. БЕЗОЛАНЫ Жамил, врач:

Битуе да сабийлеге тийишли прививкалары барысын да (кючлошудан, келмеден эм бирсилени) замандыда этдиребиз, алаагы бир заманда да угай демегениме. Бу зат бизин сайлаубузду. Алай мена а гриппден аурумз ючюн, сабийлени иммунитеттерин кючлуге эс буруучуна. Сёз ючюн, школа аладан бири ауруй эсе, ауру кимге жугарыкчы? Имунитети кыауусузга?

РАСПУЛЛАНЫ Маргарита, предприниматель:

Айхай да, саулай алып айтханда, прививка бир иги затсы. Сёз ючюн, келмеден, полиомиелиттен, башка кыокуулу аурулардан биз сабийлерибизни аланы хайырландан сактайлыбыз. Алай «Грипполон» этдирге уа мен баанмаймы. Жугушган ауруны 200-ден аспам торлошо барды, сора мен кыайдан билкиме, сабий шенду аурукчуну му-

сорадыла деп да келеди бирде келюнге. Сора экили болуп тохтайсы. Нек дегенде телевиденианы юсю бла кеп торлю кыуур затланы айтдыла, кёргоштедиле. Бирле махтайдыла бу дарманын, бирле уа, жарсыуа, ол ахыйлык келтирмегенине шыагат да болганбы. Аны бла байламды богонго «Сиз прививканы этдиремисиз?» деген соруубуз да.

таусуксандан сора ала Ростоха барганыдыла. Анда диагнозун салып, сабийге бакгыланды. Ол ауру анга прививкадан осложнени болганын да толун аныгылганды. Биюнолюкде жашчык экинчи группалы инвалдиди. Бирси уллу шахарлада кызчыккылаа, тийишуулаагы прививкала этиледиле. Ма анга уа мен да угай дерик тойлоп эдим.

БАККУЛЛАНЫ Жамал, тау эм тау эткеледе терек бахчылык имму-излем институту директоруну орунбасары:

«Энчи гриппни юсюндөн айтханда, аны хаталары кеп боладыла. Алай кесиме прививка бир заманда да этдирмегениме. Ким биледи, аны иш этмегенден болур. Ол а керекли затсы. Анга сайлау болганы да игиди.

Алай сабийлеге уа базыногграммы - базынмагзамы, билемейе. Кыайсы бирбиз да ала ючюн жашайбы. Сора кюопларым бла кесим хата кыалай этимди дейме. Кел а бир гриппден аурумзга деп этилген дарман келтиргенди.

Аны алты жылчыгы болганды, садикде этгенди прививканы. Анасы уа, анга ырыз болмай, кюл да салмаганды эди. Жары сабийини кызылмуугу тошереге унамай, терт айна турганды. Ол заманына уа барысан да ала болончюнда оздургандыла. БЕСМАГЪА МОВСАПЛАНЫ Зукура казырлаганды.

Бизирни

Конкурсный управляющий Ворокова М.Х. (инн 071807689997, СНИЛС 060-161-267-16; 360051, КБР, г.Нальчик, ул.Байкырутанова, д. 31, кв.1, madelinzb@mail.ru, тел.: 892870999817), член НП «ЦОЛП АК» (ОГРН 110779902057, инн 7707030411; 107031, г. Москва, ул. Б.Дмитровка, д. 32, стр. 1) со-общает о проведении открытых торгов в форме аукциона по продаже имущества ООО «Черек-1» (ОГРН 1020700836659, инн 070602874, 361801, КБР, п.гт.Кашхатау, Дело АО-1247/2014), назначенных на 9 ч. 00 мин. 18.11.2015 г. 1-лот-Административное здание №1 (лит.А), нежилое, 1-этажное, 172,3 кв.м., административное здание №2

(лит.Б-Б1), нежилое, 2-этажное, 162,7 кв.м.; цех (лит.Б-В1), нежилое, 2-этажное, 1514 кв.м. и земельный участок, 1000 кв.м., расположенные по адресу: КБР, Черекский район, на северо-восточной окраине п. Кашхатау (территория центральной базы ОАО «КНЧГЭС»), кадастровый (или условный) номер: 07-05-1400000.251. Начальная цена-18 907 740 рублей (без НДС), Задаток - 5%, шаг - 10% от начальной стоимости. Торги будут проводиться в соответствии с приказом Минэкономразвития России от 15.02.2010 г. №54 по адресу: http://www.fabrikant.ru. Заявки принимаются с 05.10.15 (9:00) до 10.11.15 (18:00).

Ознакомление с имуществом и документами в рабочие дни по адресу конкурсного управляющего. Реквизиты для уплаты задатков: ИП Ворокова Мадина Хамидовна, р/сч № 40802810201290000044 в «Фе-НЛК ПАО «Ханты-Мансийский Банк «ЮТ-Кристалл», к/сч №0301018008327000077, БИК 048327777. Победитель торгов - лицо, предложившее наименьшую цену. В день торгов подписывается протокол с победителем. Договор купли-продажи с продавцом заключается в течение 5 дней со дня подписания протокола. Оплата - в течение 30 дней со дня подписания договора.

УЧРЕДИТЕЛЬ: КЫБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТАЛАНЫ Жамал	ТЕЛЕФОНЫ: Редактору примышлы - 42-43-01. Баш редактору орунбасары - 42-38-21, 40-84-82. Жууалы секретары - 42-66-85.	Редакция авторла бла кыагак жюрюгелди. Кюл жазмадагы речениа этилмейи эм ала арты кыайрылмайдыла.
РЕДАКЦИЯ: БЕШПАЙЛАНЫ Муталип (баш редактору орунбасары) ТЕКУЛАНЫ Хава (баш редактору орунбасары)	Секретарь - 40-93-62, Корректор - 42-43-52. РЕДАКЦИЯНЫ БЕ.НОМЕРИ: Жамаут-ноутника жашуу - 42-67-68, 42-24-02. Культура - 42-75-82. Социаль-экономика - 42-66-73, 40-60-18. Жангылыкка эм спорт - 40-39-93, 42-66-71.	Газете басмаинан материалда айтканган оюмла редакцияны оюму бла кыайнымыс болуукчыла. Алай айтканын хар зат ючюн.
ТОКЫЛАНЫ Борис (жууалы секретары)	Окуучула бла байламкыла кыруучула эм реслама - 42-37-94. Тышмачыла - 47-31-28. Эчи корреспондент - 42-68-72. Бухгалтерия - 42-30-87. Оператора - 40-28-49, 42-39-65.	Редакция автордан 400 гезит тизгинден (машина бла жазылган 5-бет) кетюо алмайды.
ТИКАЛАНЫ Фатима	Газете Басманы эм асырма информени эркинликте кыруучула жаны бла Кыбарты-Малкяр регион инспекцияда 1994 жылда 14-июнь июнда регистра этилгенди. Регистрация номер —Н—0066. Индекс - 51532	Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик махмул, Ленин алы проспек, 33
	Гезитин ислерине тапдыруу ючюн КМР-ни почта саны федеральды Управленисы жууалды. Телефона: 76-01-28, 76-01-10	Гезитин роничага сагыу ючюн КМР-ни «Роспечать» акционер обществосу жууалды. Телефон: 42-69-34

Юйрениле Кертти болумулаа жуууклашдырып

29 сентябрде Терроризмге кыауу миллет комитети КМР-де Оператив штабы, РФ-ни МЧС-ини КМР-де Баш управленисыны куулукчулары бирирге «Призлыбурсы» тау-лыжа курортта штаб юйренилени бардыргандыла. Аланы кезундеда табыруу кыыйлыккыла болдурган эмда аланы катарларын кетерино жорукчылары тинтилгенди.

Юйренилуде жер-жерли власть органлары, право низамны саклаучу эм граждан оборонаны куулукчуларына, кытархуучулагы кыайын болумда не мадарла этерге керек болганлары аныгылганды. Андан сора да, кытархуу ишлери не кыадар хайырлы тамамлауу жорукчылары кёргозтолгонди.

Штаб юйрениле кертти болумулаа ушандырылган бардыр. Анда кыатна кыайын болмоле Оператив штабы иги багы бергенди. Ала табыгат кыыйлыккыла хаталарын терк кетерге хазыр болганлары ачыкланганды.

КыМР-де Оператив штаб.

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИУАТЫЛЫН АДРЕСИ:

Номерге графикте кере 19 00 сагыкта кыал салынды. 20.00 сагыкта кыал салынганды	ГАЗЕТИНЫ НОМЕРИ: ЧЫГАРЫЛМАНЫ: Убагышаны Мурат - дежурный редактор. Сезончыны Зулифа - жууалы секретары орунбасары. Гезитканы Валентина (1, 2 - чи бетте), Вичкекуяны Жаннета (3,4-чи бетте) - корректор. Тиражи 2100 экз. Заказ № 1646
060000, Нальчик шахар, Ленин алы проспек, 5.	Заман журналынын электрон почта: elbor_20@mail.ru